

Հավելված 1

Արդարադատության ակադեմիայի
կառավարման խորհրդի 2021 թվականի
հոկտեմբերի 8-ի ԿԽ-007/21 որոշման

ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

ԴԱՏԱԽԱՋՆԵՐԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՑՈՒՑԱԿՈՒՄ ԸՆԴԳՐԿՎԱԾ ԱՆՁԱՆՑ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Ուսուցման սույն ծրագիրը (այսուհետ՝ Ծրագիր) ներառում է 2021-2022թթ. դատախազների թեկնածությունների ցուցակում ընդգրկված անձանց (այսուհետ՝ Ունկնդիրներ) կրթական չափորոշիչները, ուսուցման ձևը, ուսումնառության ժամաքանակը և ժամկետները, ինչպես նաև դասավանդվող առարկայական կուրսերի համառոտ նկարագիրը:

2. Ծրագիրը մշակվել է Արդարադատության ակադեմիայի կողմից՝ «Արդարադատության ակադեմիայի մասին» ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածի պահանջներին համապատասխան:

3. Ծրագիրը նպատակաուղղված է Ունկնդիրների մոտ դատախազի պաշտոնում գործելու համար անհրաժեշտ կարողությունների, հմտությունների ձևավորմանը, մասնագիտական գիտելիքների ծավալի ընդլայնմանը հետևյալ ոլորտներում.

ա) Ընդհանուր մասնագիտական ոլորտ.

Մասնագիտական պատրաստման գործընթացը վերաբերում է հաղորդակցության և բանակցության հմտությունների, ՀՀ Սահմանադրության և սահմանադրական արդարադատության արդի հարցերի, ներազդման հոգեբանության, դատախազի վարքագծի կանոնների, հանրային ծառայության ոլորտում կոռուպցիայի դեմ պայքարի արդի հարցերի, դատախազների կողմից միջազգային իրավունքի կիրառման տեսական և գործնական հարցերի վերաբերյալ Ունկնդիրների գիտելիքների ընդլայնմանը, ինչպես նաև սթրեսի և ժամանակի կառավարման, իրավավերլուծական փաստաթղթերի կազմման և իրավամեկնաբանման ռազմավարության հնարքների, փաստարկման և հռետորաբանության, համակարգչային հմտությունների ձևավորմանը:

բ) Հատուկ մասնագիտական ոլորտ.

Մասնագիտական պատրաստման գործընթացը վերաբերում է քրեական իրավունքի և դատավարության արդի հիմնահարցերին: Ուսուցման գործընթացը նպատակաուղղված է հանցագործությունների որակման հիմնախնդիրների, արարքի հանցավորությունը, քրեական պատասխանատվությունը և պատիժը բացառող հանգամանքների, դատարանում մեղադրանքի պաշտպանության հմտությունների, քրեական դատավարության տարբեր փուլերում ծագող հիմնախնդիրների, դրանց վերաբերյալ ՄԻԵԴ, ՀՀ Սահմանադրական դատարանի, ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի ակտերում և ՀՀ դատախազության կոլեգիայի որոշումներում արտահայտված իրավական դիրքորոշումների, ինչպես նաև պետական շահերի պաշտպանության և արդի այլ հիմնահարցերի վերաբերյալ Ունկնդիրների գիտելիքների ծավալի ընդլայնմանը, կարողությունների և հմտությունների ձևավորմանը:

4. Ծրագիրն իրականացվում է առկա ուսուցման ձևով՝ լսարանային ուսուցման և փորձաշրջանի եղանակներով:

5. Լսարանային ուսուցումն իրականացվում է ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական դասընթացների մոդուլների հիման վրա՝ դասախոսությունների, սեմինար և գործնական պարապմունքների, ինչպես նաև ունկնդիրների ինքնակրթությունը խրախուսող կրթական արդի եղանակների կիրառման միջոցով:

6. Փորձաշրջանը կազմակերպվում է անհատական ծրագրին համապատասխան, որում ընդգրկվում են փորձաշրջանի ընթացքում պարտադիր կատարման ենթակա առաջադրանքներ՝ ըստ Ծրագրով նախատեսված ուղղությունների: Փորձաշրջանի մեկ օրվա տևողությունը 10 ակադեմիական ժամ է: Փորձաշրջանի ընդհանուր ժամաքանակը սահմանվում է 720 ակադեմիական ժամ: Փորձաշրջանի ավարտին Ունկնդիրը գնահատվում է դրական կամ բացասական:

7. Ուսումնառության ընդհանուր ժամաքանակը սահմանվում է 1026 ակադեմիական ժամ:

8. Ուսումնառության տևողությունը սահմանվում է 7 ամիս (2021թ. նոյեմբերի 1-ից մայիսի 31-ը)՝ ներառյալ 4 ամիս տևողությամբ փորձաշրջանը (2022թ. հունվարի 24-ից մայիսի 31-ը):

II. ՌԻՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՅԻՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔ

	Դասընթացների ժամաքանակ	Քննաշրջանի ժամաքանակ	Փորձաշրջանի ժամաքանակ	Ընդհանուր ժամաքանակ
Ուսուցման 1-ին հատված (նոյեմբերի 1-դեկտեմբերի 3)	100 ժամ (10 դասընթաց) (նոյեմբերի 1-դեկտեմբերի 26)	2 ժամ (1 քննություն) (նոյեմբերի 29-դեկտեմբերի 3)	—	102 ժամ
Ուսուցման 2-րդ հատված (դեկտեմբերի 6-հունվարի 14)	100 ժամ (1 դասընթաց) (դեկտեմբերի 6-հունվարի 5)	2 ժամ (1 քննություն) (հունվարի 10-14)	—	102 ժամ
Ուսուցման 3-րդ հատված (հունվարի 17-մարտի 4)	100 ժամ (1 դասընթաց) (հունվարի 17-փետրվարի 25)	2 ժամ (1 քննություն) (փետրվարի 28-մարտի 4)	120 ժամ (հունվարի 24-մարտի 4)	222 ժամ
Ուսուցման 4-րդ հատված (մարտի 7-մայիսի 31)	—	—	600 ժամ (մարտի 7-մայիսի 31)	600 ժամ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	300 ժամ	6 ժամ	720 ժամ	1026 ժ

III. ԴԱՍԱՎԱՆԴՎՈՂ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐԻ (ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ) ՑԱՆԿ

1. Ընդհանուր մասնագիտական դասընթացների մոդուլ

№	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
1.	PC-G-001-21	Հաղորդակցության և բանակցության հմտություններ	10
2.	PC-G-002-21	ՀՀ Սահմանադրության և սահմանադրական արդարադատության արդի հարցեր	10
3.	PC-G-007-21	Դատախազության կողմից միջազգային իրավունքի կիրառման տեսական և գործնական հիմնահարցեր	10
4.	PC-G-008-21	Ներազդման հոգեբանություն	10
5.	PC-G-017-21	Փաստարկում և հռետորաբանություն	10
6.	PC-G-018-21	Սթրեսի և ժամանակի կառավարում	10
7.	PC-G-022-21	Իրավավերլուծական փաստաթղթերի կազմում և իրավամեկնաբանման ռազմավարության հնարքներ	10
8.	PC-G-028-21	Համակարգչային հմտություններ	14
9.	PC-G-029-21	Հանրային ծառայության ոլորտում կոռուպցիայի դեմ պայքարի արդի հարցեր և դատախազի վարքագծի կանոններ	10
10.	P-Q-057-21	Քրեական գործերով միջազգային համագործակցություն	6
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ			100

2. Հատուկ մասնագիտական դասընթացների մոդուլ

№	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
11.	PC-Q-002-21	Քրեական իրավունքի արդի հարցեր	100
12.	PC-Q-003-21	Քրեական վարույթի արդի հարցեր	100
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ			180

**IV. ԴԱՍԱՎԱՆԴՎՈՂ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐԻ (ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ)
ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ**

1. PC-G-001-21. Հաղորդակցության և բանակցության հմտություններ

Դասընթացն անհրաժեշտ է Ունկնդիրներին իրենց պաշտոնական գործառույթների արդյունավետ իրականացման կարևոր գրավական հանդիսացող հաղորդակցությունների վերաբերյալ բազային գիտելիքների ձեռքբերման համար: Նշվածը թույլ կտա ձևավորել կառուցողական փոխհարաբերություններ և կանխել հնարավոր ռիսկերը պաշտոնական և ոչ պաշտոնական գործունեության ընթացքում:

Դասընթացը ներառում է հաղորդակցության էությունը և տեսամեթոդական հիմքերը, հաղորդակցության արգելքները և դրանց հաղթահարման ուղիները, մանիպուլյացիան և հակամանիպուլյացիայի միջոցները:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ PC-G-002-21, PC-G-007-21, PC-G-008-21, PC-G-017-21, PC-G-018-21, PC-G-022-21, PC-G-028-21, PC-G-029-21, P-Q-057-21 դասընթացների հետ համատեղ:

2. PC-G-002-21. ՀՀ Սահմանադրության և սահմանադրական արդարադատության արդի հարցեր

Դասընթացը պայմանավորված է սահմանադրական արդարադատության ոլորտում Ունկնդիրների գիտելիքների ծավալի ընդլայնման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է՝

- մարդու սահմանադրական իրավունքների և ազատությունների, դրանց սահմանափակումների վերաբերյալ հարցերը,
- դատական իշխանության սահմանադրական հիմունքների (դատական իշխանության մարմինների համակարգի կազմակերպման ու գործունեության կարգի) վերաբերյալ հարցերը,
- դատախազության սահմանադրական կարգավիճակի վերաբերյալ հարցերը,
- սահմանադրական արդարադատության (սահմանադրական դատարանի իրավական կարգավիճակի, կազմակերպման և գործունեության կարգի, Սահմանադրական դատարանի լիազորությունների) վերաբերյալ հարցերը:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ PC-G-001-21, PC-G-007-21, PC-G-008-21, PC-G-017-21, PC-G-018-21, PC-G-022-21, PC-G-028-21, PC-G-029-21, P-Q-057-21 դասընթացների հետ համատեղ:

3. PC-G-007-21. Դատախազության կողմից միջազգային իրավունքի կիրառման տեսական և գործնական հիմնահարցեր

Դասընթացը պայմանավորված է միջազգային իրավունքի նորմերի կիրառման վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է միջազգային իրավունքի և ներպետական իրավունքի հարաբերակցության, միջազգային պայմանագրերի մեկնաբանման և անմիջական կիրառման, միջազգային սովորության իրավունքի, միջազգային իրավունքի համընդհանուր ճանաչում ստացած նորմերի ու սկզբունքների, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության մասնակցությամբ գործող միջազգային դատարանների կողմից կայացված դատական ակտերի կիրառման հետ կապված հարցերը:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ PC-G-001-21, PC-G-002-21, PC-G-008-21, PC-G-017-21, PC-G-018-21, PC-G-022-21, PC-G-028-21, PC-G-029-21, P-Q-057-21 դասընթացների հետ համատեղ:

4. PC-G-008-21. Ներազդման հոգեբանություն

Դասընթացն անհրաժեշտ է ներազդման հոգեբանական հիմքերն իմանալու, ներազդման և մանիպուլյացիայի տեխնիկաներին ծանոթանալու և դրանցից պաշտպանվելու համար:

Դասընթացը ներառում է ներազդումը՝ որպես սոցիալ-հոգեբանական երևույթ, հոգեբանական ներազդման էությունը, մարդու հոգեկանը և սոցիալ-հոգեբանական ազդեցությունը, ներազդման նպատակները, հոգեբանական անվտանգության խնդիրը ժամանակակից հասարակության մեջ, ներազդման միջոցները և տեսակները, քաղաքակիրթ հոգեբանական ներազդումը, ներազդման սկզբունքները, մեխանիզմները և ավտոմատիզմները, մանիպուլյացիայի սահմանումը, դրսևորումները և տեսակները, խմբի ազդեցությունն անձի վրա, խմբային ներազդման օրինաչափությունները և եղանակները:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ PC-G-001-21, PC-G-002-21, PC-G-007-21, PC-G-017-21, PC-G-018-21, PC-G-022-21, PC-G-028-21, PC-G-029-21, P-Q-057-21 դասընթացների հետ համատեղ:

5. PC-G-017-21. Փաստարկում և հոետորաբանություն

Դասընթացը պայմանավորված է Ունկնդիրներին ապացուցման, հերքման, հիմնավորման, գրուցակիցների մեջ համոզմունքի ձևավորման, բանավոր խոսքի արտահայտչականության, բանավեճի վերաբերյալ գիտելիքներ հաղորդելու անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է՝

- փաստարկման գործընթացի բաղադրիչները, եղանակները և առավել հաճախ հանդիպող սխալները,
- փաստարկման համակարգին ներկայացվող պահանջները,
- մեղադրական ճառի կառուցվածքը, բաղադրիչները և դրան ներկայացվող պահանջները,
- ավանդական և ժամանակակից հոետորաբանության զինանոցը,
- բանավեճի ընթացքում կիրառվող կառուցողական և ապակառուցողական տեխնոլոգիաներն ու վերջիններիս չեզոքացման մեթոդաբանական սկզբունքները:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ PC-G-001-21, PC-G-002-21, PC-G-007-21, PC-G-008-21, PC-G-018-21, PC-G-022-21, PC-G-028-21, PC-G-029-21, P-Q-057-21 դասընթացների հետ համատեղ:

6. PC-G-018-21. Սթրեսի և ժամանակի կառավարում

Դասընթացն անհրաժեշտ է Ունկնդիրների մոտ հոգեբանական և առողջական ռիսկերը նվազեցնելու, ժամանակի արդյունավետ պլանավորման, կառավարման, ինչպես նաև անձնական և մասնագիտական կազմակերպվածության մակարդակի բարձրացման մասին գիտելիքները և հմտությունները կատարելագործելու համար:

Դասընթացը ներառում է՝

- ինքնակարգավորման և ինքնակառավարման գործընթացների հոգեբանական բնութագիրը,
- սթրեսի հիմքերը և տեսակները,
- ինքնակարգավորման տեսական մոտեցումները,
- սթրեսի կառավարման մեթոդների ընդհանուր բնութագիրը և վերլուծությունը,

- սթրեսի կառավարումը և ինքնագիտակցությունը,
- ինքնաճանաչումը, ինքնավերահսկումը և ինքնակազմակերպումը սթրեսի կառավարման գործընթացում,
- ինքնակարգավորման մեխանիզմները և մակարդակները,
- մարդկային մարմինը՝ որպես էներգետիկ համակարգ,
- ինքնակարգավորման ձևերի դասակարգումը մկանների թուլացման հիմքի վրա, ռելաքսացիոն վիճակի համակարգը, ֆունկցիաները, մեխանիզմները,
- ժամանակի և նրա նշանակության մասին հասկացությունը,
- ժամանակը՝ որպես անձի էներգետիկ պոտենցիալ,
- ժամանակի տեսակները,
- ժամանակի ընկալման տեսակները, գործունեության կառուցվածքը և դրա ժամանակային բնութագրիչները,
- մարդը և ժամանակը ճգնաժամային իրավիճակներում,
- ժամանակի հիմնական «թակարդները»,
- ժամանակի կորստի և ժամանակային նախապատվությունների վերլուծությունը, ժամանակաչափումը,
- ժամանակի կառավարման սկզբունքներն ու ռազմավարությունները,
- գլոբալ նպատակների որոշումը,
- երկարաժամկետ և միջնաժամկետ ծրագրերը,
- կարճաժամկետ և օպերատիվ պլանները,
- նախապատվությունների որոշումը ABC վերլուծության միջոցով,
- էյզենհաուերի սկզբունքը:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ PC-G-001-21, PC-G-002-21, PC-G-007-21, PC-G-008-21, PC-G-017-21, PC-G-022-21, PC-G-028-21, PC-G-029-21, P-Q-057-21 դասընթացների հետ համատեղ:

7. PC-G-022-21. Իրավավերլուծական փաստաթղթերի կազմում և իրավամեկնաբանման ռազմավարության հնարքներ

Դասընթացը պայմանավորված է համոզիչ իրավական վերլուծությունների կատարման, իրավամեկնաբանողական հնարքների կիրառման ոլորտում կարողությունների և հմտությունների ձևավորման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է՝

- իրավավերլուծական ռազմավարությունների ընտրության հետ կապված գործնական հարցերը,
- օրենսդրական և նախադեպային տեքստերի հետ աշխատանքում իրավամեկնաբանողական հնարքների կիրառման հետ կապված գործնական հարցերը:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ PC-G-001-21, PC-G-002-21, PC-G-007-21, PC-G-008-21, PC-G-017-21, PC-G-018-21, PC-G-028-21, PC-G-029-21, P-Q-057-21 դասընթացների հետ համատեղ:

8. PC-G-028-21. Համակարգչային հմտություններ

Դասընթացը պայմանավորված է Ունկնդիրներին համակարգչային ծրագրերով աշխատելու, էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության և իրավական տեղեկատվական որոնողական համա-

կարգերից օգտվելու գիտելիքներ հաղորդելու, ինչպես նաև այդ գիտելիքների ընդլայնման շարունակական զարգացման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է «Microsoft Office Word» և «Microsoft Office Excel» ծրագրերից առավել արդյունավետ օգտվելու կարողությունները, ինչպես նաև իրավական-տեղեկատվական-որոնողական՝ «<http://www.arlis.am/>», «<http://www.datalex.am/>», «<https://www.e-draft.am/>», «<https://www.hudoc.echr.coe.int/>» և համացանցային այլ ռեսուրսներից օգտվելու ունակություններն ու համակարգչից օգտվելու այլ հմտություններ:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ PC-G-001-21, PC-G-002-21, PC-G-007-21, PC-G-008-21, PC-G-017-21, PC-G-018-21, PC-G-022-21, PC-G-029-21, P-Q-057-21 դասընթացների հետ համատեղ:

9. PC-G-029-21. Հանրային ծառայության ոլորտում կոռուպցիայի դեմ պայքարի արդի հարցեր և դատախազի վարքագծի կանոններ

Դասընթացը պայմանավորված է հանրային ծառայության ոլորտում կոռուպցիայի դեմ պայքարի բնագավառում գիտելիքների ծավալի ընդլայնման, դատախազի վարքագծի կանոնների հետ կապված գիտելիքներ հաղորդելու և դրանք կենսագործելու կարողություններ ձևավորելու անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է՝

- Հայաստանի Հանրապետությունում հանրային ծառայության ոլորտում կոռուպցիոն երևույթների դեմ պայքարի հիմնահարցերը,
- հակակոռուպցիոն պայքարի իրավական կարգավորումները (ներպետական և միջազգային, այդ թվում՝ Եվրոպայի խորհրդի Կոռուպցիայի դեմ պայքարի պետությունների խմբի (ԳՐԵԿՈ) և Եվրոպայի խորհրդի Փողերի լվացման ու ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի միջոցառումների գնահատման փորձագետների հանձնախմբի (ՄԱՆԻՎԱԼ) հանձնարարականները),
- կոռուպցիայի դեմ պայքարի ինստիտուցիոնալ շրջանակների (ներպետական և միջազգային, այդ թվում՝ ԳՐԵԿՈ-ի և ՄԱՆԻՎԱԼ-ի գործունեությունը), համապատասխան այլ շահագրգիռ կողմերի (հասարակական կազմակերպությունների, ՋԼՄ-ների) մասնակցության և պետության կողմից ձեռնարկվող միջոցառումների վերաբերյալ հարցերը,
- դատախազական գործունեություն իրականացնելիս և ոչ դատախազական գործունեության ընթացքում դատախազի վարքագծի կանոնների, դատախազների էթիկայի հարցերով վարույթի հետ կապված հարցերը:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ PC-G-001-21, PC-G-002-21, PC-G-007-21, PC-G-008-21, PC-G-017-21, PC-G-018-21, PC-G-022-21, PC-G-028-21, P-Q-057-21 դասընթացների հետ համատեղ:

10. P-Q-057-21. Քրեական գործերով միջազգային համագործակցություն

Դասընթացը պայմանավորված է քրեական գործերով քննության բնագավառում միջազգային համագործակցության հարցերի վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է ՀՀ օրենսդրությամբ, այդ թվում՝ միջազգային պայմանագրերով նախատեսված միջազգային համագործակցության տեսակների, եղանակների, սուբյեկտների, պայմանների վերաբերյալ հարցերը:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ PC-G-001-21, PC-G-002-21, PC-G-007-21, PC-G-008-21, PC-G-017-21, PC-G-018-21, PC-G-022-21, PC-G-028-21, PC-G-029-21 դասընթացների հետ համատեղ:

11. PC-Q-002-21. Քրեական իրավունքի արդի հարցեր

Դասընթացը պայմանավորված է քրեական իրավունքի ոլորտում իրականացված և իրականացվող բարեփոխումների, քրեական օրենսգրքի նորմերի գիտական վերլուծության ու կիրառման արդյունքում բացահայտած թերությունները հաղթահարելու, քրեական իրավունքի տեսության ու օրենսդրության ժամանակակից միտումներին համահունչ հայեցակարգային նոր կառուցակարգերի և ինստիտուտների, վիճահարույց հարցերի շուրջ ՄԻԵԴ, ՀՀ Սահմանադրական դատարանի, ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի ակտերում և ՀՀ դատախազության կոլեգիայի որոշումներում արտահայտված իրավական դիրքորոշումների վերաբերյալ գիտելիքներ հաղորդելու, ինչպես նաև դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ձևավորելու անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է՝

- հանցագործությունների որակման հիմնախնդիրները, մասնավորապես՝
 - հանցագործությունների որակման իմացաբանական հիմունքները,
 - ըստ հանցակազմի տարրերի (օբյեկտ, օբյեկտիվ կողմ, սուբյեկտ, սուբյեկտիվ կողմ) հանցագործությունների որակման առանձնահատկությունները,
 - չավարտված հանցավոր գործունեության և հանցագործությունից կամովին հրաժարվելու դեպքերում արարքների որակման հիմնախնդիրները,
 - հանցագործությունների բազմակիության դեպքում հանցավոր արարքների որակման և եզակի բարդ հանցագործություններից դրանց սահմանազատման հիմնախնդիրները,
 - քրեաիրավական նորմերի մրցակցության (բովանդակային և տեմպորալ) դեպքում հանցագործությունների որակման հիմնախնդիրները,
 - հանցակցությամբ կատարվող հանցագործությունների որակման հիմնախնդիրները, մասնավորապես՝ հանցակիցների տեսակների և հանցակցության ձևերի տարանջատման հիմնահարցերը և հանցակցության ձևերի որակման առանձնահատկությունները, հանցակցի սահմանազանցման, հանցակցի կողմից հանցագործությունից կամովին հրաժարվելու, չհաջողված հանցակցության որակման, հատուկ սուբյեկտով հանցագործություններում հանցակցության որակման հիմնահարցերը, ինչպես նաև հանցագործության միջնորդավորված կատարման որակման հիմնախնդիրներն ու առնչակցությունը հանցակցությունից սահմանազատելու և որակելու հիմնահարցերը,
 - բլանկետային նորմերով և արժեքավորվող հատկանիշներով հանցագործությունների որակման առանձնահատկությունները,
- արարքի հանցավորությունը, քրեական պատասխանատվությունը և պատիժը բացառող հանգամանքները, պատժի ինստիտուտին և պատիժ նշանակելուն առնչվող հարցերը,
- ՀՀ քրեական օրենսգրքի Հատուկ մասով նախատեսված հանցավոր արարքների (մասնավորապես՝ մարդու կյանքի և առողջության, սեռական ազատության և անձեռնմխելիության, ընտանիքի և երեխայի շահերի, սեփականության, տնտեսական գործունեության (այդ թվում՝ հանցավոր ճանապարհով ստացված գույքն օրինականացնելու (փողերի լվացման), հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի և բնակչության առողջության, մասնավորապես՝ թմրամիջոցների ապօրինի շրջանառության, շրջակա միջավայրի անվտանգության, ինչպես նաև պետական իշխանության, պետական ծառայության, կառավարման կարգի և արդարադատության, զինվորական ծառայության կարգի դեմ ուղղված հանցագործու-

թյունների և այլն) ճշգրիտ որակման հիմնահարցերը, հարակից հանցակազմերը միմյանցից սահմանազատելու հիմնախնդիրները և դրանց լուծման ոլորտում օրենսդրական ու իրավակիրառ փորձը,

- քրեական իրավունքի ոլորտում ՄԻԵԿ-ով երաշխավորված իրավունքների պաշտպանության վերաբերյալ ՄԻԵԴ իրավական դիրքորոշումները, ՀՀ նկատմամբ դրա կիրառման հարցերը, ՀՀ ստանձնած միջազգային պարտավորությունների բովանդակությունը (այդ թվում՝ Միավորված ազգերի կազմակերպության՝ մարդու իրավունքների վերաբերյալ հիմնական պայմանագրերը, դրանց կիրառման առանձնահատկությունները, ինչպես նաև «Քաղաքական և քաղաքացիական իրավունքների մասին» միջազգային դաշնագրում ամրագրված իրավունքները, դրանց ներպետական օրենսդրությունում կիրառելիության և Կամընտիր արձանագրությամբ հասանելի դարձած ընթացակարգերի հարցերը),
- նշված հարցերի կապակցությամբ քրեական նոր օրենսգրքի հիմնադրույթները: Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

12. PC-Q-003-21. Քրեական վարույթի արդի հարցեր

Դասընթացն անհրաժեշտ է քրեական վարույթի նոր իրավական զարգացումների, քրեական դատավարության օրենսգրքի նորմերի գիտական վերլուծության ու կիրառման արդյունքում բացահայտված թերությունները հաղթահարելու, քրեական դատավարության տեսության և օրենսդրության ժամանակակից միտումներին համահունչ հայեցակարգային նոր կառուցակարգերի և ինստիտուտների, ՀՀ մասնակցությամբ միջազգային պայմանագրերի կիրառման գործնական հարցերի, վիճահարույց հարցերի շուրջ ՄԻԵԴ, ՀՀ Սահմանադրական դատարանի, ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի ակտերում և ՀՀ դատախազության կոլեգիայի որոշումներում արտահայտված իրավական դիրքորոշումների, ՀՀ քրեական դատավարության նոր օրենսգրքում սահմանված իրավակարգավորումների էության և տրամաբանության վերաբերյալ գիտելիքներ հաղորդելու, ինչպես նաև դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ձևավորելու համար:

Դասընթացը ներառում է՝

- քրեական գործի հարուցման փուլի արդի հարցերը,
- քրեական գործի վարույթի կասեցման, կարճման և քրեական հետապնդումը դադարեցնելու հիմնահարցերը,
- ապացույցները և ապացուցման գործընթացի հիմնախնդիրները քրեական դատավարությունում,
- մինչդատական վարույթի նկատմամբ դատական վերահսկողության արդի հարցերը,
- բժշկական բնույթի հարկադրական միջոցներ կիրառելու վարույթի հիմնախնդիրները,
- անչափահասների մասնակցությամբ քրեական վարույթի առանձնահատկությունները,
- քաղաքացիական հայցի լուծման, դատական ծախսերի վերականգնման և իրեղեն ապացույցների տնօրինման հիմնախնդիրները,
- հետախուզում հայտարարելու և հետախուզման մեջ գտնվող անձանց հայտնաբերման հիմնախնդիրները, դատախազական հսկողությունը հետաքննության մարմնի կողմից իրականացվող օպերատիվ-հետախուզական գործունեության նկատմամբ,
- դատարանում մեղադրանքի պաշտպանության հմտությունները,
- պետական շահերի պաշտպանության արդի հարցերը,
- պատիժների կատարման նկատմամբ դատախազական հսկողության արդի հարցերը,
- քրեական գործերով քննության տակտիկայի և մեթոդիկայի արդի հարցերը,

- ՀՀ քրեական դատավարության առանձին այլ ինստիտուտների հիմնահարցերը, ինչպես նաև դրանց վերաբերյալ ՀՀ Սահմանադրական և Վճռաբեկ դատարանների, ՀՀ դատախազության կոլեգիայի իրավական դիրքորոշումները և դրանց կիրառման հիմնախնդիրները,
- Քրեական դատավարության ոլորտում ՄԻԵԿ-ով երաշխավորված իրավունքների պաշտպանության անհրաժեշտ երաշխիքների ապահովման հիմնախնդիրները, դրանց վերաբերյալ ՄԻԵԴ իրավական դիրքորոշումները և ՀՀ-ում դրանց կիրառման հիմնահարցերը,
- ՀՀ մասնակցությամբ միջազգային պայմանագրերի կիրառման գործնական հարցերը (այդ թվում՝ Միավորված ազգերի կազմակերպության Մարդու իրավունքների վերաբերյալ հիմնական պայմանագրերի և դրանց կիրառման առանձնահատկությունների, ինչպես նաև «Քաղաքական և քաղաքացիական իրավունքների մասին» միջազգային դաշնագրում ամրագրած իրավունքների, ինչպես նաև դրանց ներպետական օրենսդրությունում կիրառելիության և Կամընտիր արձանագրությամբ հասանելի դարձած ընթացակարգերի հարցերը),
- քրեական դատավարության նոր օրենսգրքի հիմնադրույթները (մասնավորապես՝ մեղադրյալի բացակայությամբ իրականացվող վարույթը քրեական դատավարությունում, համաձայնեցման և համագործակցության վարույթները քրեական դատավարությունում), քրեական դատավարության սկզբունքների նոր համակարգը, քրեական դատավարության նոր հասկացությանին ապարատը, հանրային և մասնավոր շահերի հավասարակշռված պաշտպանության նոր կառուցակարգերին վերաբերող հարցերը:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով: